

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

19 березня 2025 р

м. Київ

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професор.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професор;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцент;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професор;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2025. – 298 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) відображено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: вплив довкілля на здоров'я людини, профілактику й лікування захворювань, епідеміологічні виклики, безпеку харчових продуктів, умови праці та медичного забезпечення у воєнних умовах. Основний акцент – міждисциплінарні зв'язки екології й профілактичної медицини, що має на меті: гармонізувати науково-дослідну діяльність у межах «Єдиного здоров'я» з політиками ЄС, готувати фахівців і сприяти післявоєнному відновленню України.

УДК _613+574]:061.3

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове

Оргкомітет конференції вважав за доцільне залишити авторські тексти без змін

© НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О.Богомольця

національному рівні задля забезпечення кращого майбутнього та захисту планети, передбачають в змісті Цілі 3 «Міцне здоров'я» загальний доступ до послуг з охорони сексуального та репродуктивного здоров'я, включаючи послуги з планування сім'ї, інформування та просвіту, і урахування питань охорони репродуктивного здоров'я в національних стратегіях і програмах. Водночас, в змісті Цілі 13 «Боротьба зі зміною клімату» зазначено пом'якшення гостроти та послаблення наслідків зміни клімату, адаптації до них і раннього попередження.

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПІДХОДИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ФАХІВЦІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Остапчук Т.М., Бондаренко Д.А.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Угода про асоціацію між Україною та Європейським союзом (ратифікована 16 вересня 2014 року та чинна з 1 вересня 2017 року) направлена на співробітництво у сфері громадського здоров'я (ст. 426). Тобто, інтегруючись до європейського простору, Україні необхідно забезпечити відповідний європейському високий рівень професійної діяльності лікарів громадського здоров'я. Ці фахівці повинні мати такі знання, уміння, навички, професійні якості та психолого-педагогічні здібності, які б дозволяли їм самостійно знаходити правильні та обґрунтовані рішення в нестандартних ситуаціях.

Для виконання цього завдання, згідно до Закону України «Про систему громадського здоров'я», затвердженого Верховною Радою України № 2573- IX від 6 вересня 2022 року, однією із оперативних функцій в системі громадського здоров'я є її забезпечення достатньою кількістю кваліфікованих кадрів. Кваліфікація, у свою чергу, дозволяє особі виконувати певний вид роботи, тобто, здійснювати професійну діяльність. В Україні кваліфікацію особи визначає стандартизована сукупність здобутих нею компетентностей в результаті

навчання. Саме мета покращити кадри громадської охорони здоров'я, сприяла визначенню основних компетенцій для ефективного надання послуг у цій сфері.

Для фахівців з громадського здоров'я до основних компетенцій відноситься узгоджений набір знань і навичок, необхідних для здійснення діяльності у цій сфері. Вони забезпечують основу для планування розвитку робочих ресурсів та дій. Оскільки наявність основних компетенцій є необхідною умовою для фахівців з громадського здоров'я, це допомагає їм краще зрозуміти та задовольнити потреби у своєму розвитку, підвищити продуктивність праці, і таким чином, сприяти зміцненню здоров'я громад, яких вони обслуговують.

Для працівників у галузі громадського здоров'я в Європейському регіоні ВООЗ та ASPHER визначають наступні компетентності: зміст та контекст (наука і практика, промоція здоров'я, законодавство, політика та етичні аспекти, єдине здоров'я та єдина безпека), зв'язки та взаємодія (комунікація, культура та адвокація, співпраця та партнерство, лідерство та системне мислення), ефективність та досягнення (урядування та управління ресурсами, професійний розвиток та усвідомлене дотримання етичних норм, організаційна грамотність та мислення).

Відповідно до європейських підходів формування професійних компетенцій фахівців у галузі громадського здоров'я в Україні базується на інтегруванні основних компетенцій в навчальні програми та відповідні освітні компоненти. Стандартизація вищої освіти є важливим механізмом гарантії її якості. Вона також є проявом організованої діяльності для досягнення оптимального рівня упорядкування в галузі, який досягається установленням загальних і багаторазових положень для виконання реальних чи можливих завдань. Як унікальна сфера громадської діяльності, стандартизація поєднує в собі аспекти, характерні для науки, техніки, господарсько-економічної діяльності, юриспруденції та, навіть, естетики і політики.

Імплементация досвіду міжнародних партнерів має передбачати порівняння за рівнями та базами даних Національної та Європейської рамок

кваліфікацій для продуктивного навчання фахівців з громадського здоров'я впродовж їх професійного життя.

Виходячи з вище викладеного, можемо зробити такі висновки: основні компетентності складають частину професійної компетентності майбутнього фахівця з громадського здоров'я; базова компетентність є необхідною для професійної діяльності фахівця з громадської охорони здоров'я і є частиною професійної компетентності фахівця; конкретна компетентність є основною у виконанні конкретних завдань з професійної діяльності і є частиною професійної компетентності фахівця; Україна у формуванні професійних компетенцій фахівців громадського здоров'я базується на інтегруванні до європейських підходів у цьому питанні.

ПРИРОДНО-КЛІМАТИЧНІ І ЕКОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ РИЗИКУ ГОСТРОГО ІНФАРКТУ МІОКАРДА

Охромій Г.В.

Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Актуальність. Природно-кліматичні фактори впливають на стан здоров'я населення, а саме на донозологічний стан, демографічні показники, фізичний розвиток, інвалідність, захворюваність, особливо в зв'язку зі зміною соціально-економічних умов. Крім загальноновизнаних факторів ризику у літературі маються вказівки на особливі, зокрема кліматоекологічні умови виникнення ССП (серцево-судинної патології) і ГІМ (гострого інфаркту міокарда). При патологічних станах формуються свої сезонні ритми гомеостазу, відмінні від ритмів здорових людей. Так, у хворих на ІХС в осінні місяці збільшується зміст холестерину в крові, а на весні підвищується рівень бета ліпопротеїдів. Восени істотно підвищується активність прокоагулянтів і компенсаторно збільшується фібриноліз. Визначені сезонні коливання потерпає і концентрація антитіл і антигенів у хворих на ІХС. Найбільш часто позитивні серопозитивні реакції до антигенів серця і судин у підвищених титрах виявляються восени і у зимовий